№ 133. Poniedziałek 14. Czerwca 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Finansowa dyrekcya krajowa we Lwowie nadała kwieskowanemu justycyaryuszowi kameralnemu, *Józefowi Tomek*, posadę koncepisty finansowego z płacą 600 złr. m. k. w charakterze prowizorycznym.

Lwów, 4. czerwca 1858.

W gminie włości Ostaszowce, obwodzie Złoczowskim założono szkołę parafialną, a na wyposażenie jej obowiązały się rzeczona gmina i mająca należeć do tej szkoły gmina Daniłowce po wieczne czasy do następujących składek:

Gmina Ostaszowce obowiązuje się każdoczesnemu nauczycielowi, który ma także pełnić służbę dyaka i tym tytułem pobierać będzie gotówką kwotę 14r.14¼kr., płacić rocznie 24r.; gmina Daniłowce zaś 22r., azatem obydwie razem 46r. m. k. w gotówce, następnie dawać 25 meców żyta i 25 meców jęczmienia w ziarnie, a to w półrocznych ratach dnia 1. maja i 1. listopada.

Według trzyletnich przeciętnych cen rzeczonego gatunku zboża na najbliższej targowicy w miasteczku wynosi ogółowa wartość tych danin w ziarnie 55r.

Gmina Ostaszowce przeznaczyła następnie znajdujący się tamże pod konskr. nr. 4 już w dawniejszych czasach na zamiary szkolne wystawiony budynek na szkołę, i odstąpiła na użytek nauczyciela położony obok budynku szkolnego w obiętości 800 sążni kwadratowych ogród, którego czysty przychód podany jest na 2r. rocznie.

Nakoniec rzeczone gminy obowiązały się zrestaurować jeszcze w bieżącym roku budynek szkolny, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawiać potrzebne rekwizyta szkolne, opędzać własnym kosztem potrzebne z czasem do sprawiania, a na opał lokalów szkolnych przystawiać nauczycielowi 300 sztuk pietnasto funtowych okłotów żytniej słomy dnia 31. października każdego roku.

Udowodnioną temi składkami usilność ku podniesieniu oświaty ludu podaje c. k. Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

Lwów, 4. czerwca 1858.

Sprawy krajowe.

(Zaraza bydła. — Podróż Cesarza Ferdynanda. — Cymentowanie miary i wag.)

Lwów, 12. czerwca. Zaraza bydła zgasła już w drugiej połowie zeszłego miesiąca w obudwu miejscach, wykazanych jeszcze w ostatnim raporcie, to jest w Ottynii, obwodzie stanisławowskim i w Hlybowie, obwodzie tarnopolskim, ale natomiast pojawiła się nanowo w Lipowcach, obwodzie złoczowskim. Podług ostatnich raportów jednakże niepozostała już i w tem miejscu żadna sztuka, dotknięta zarazą, i można przeto wkrótce już spodziewać się zupełnego zgaśnienia zarazy.

Wiedeń, 11. czerwca. Jak donoszą z Teplic, przybył Jego Mość Cesarz Ferdynand d. 8. b. m. o dziesiątej godzinie przed południem osobnym pociągiem na plac stacyi Mariaschein i udał się na rzeczone miejsce odpustu, ażeby tam zwiedzić klasztor i seminaryum chłopców. Po kilkagodzinnym pobycie powrócił Jego ces. Mość i udał się z powrotem do Ploszkowic.

— Po zaprowadzeniu miar i wag niższo-austryackich w tych krajach koronnych monarchyi z wyjątkiem lombardo-weneckiego kraju koronnego, gdzie potąd utrzymują się jeszcze i inne miary i wagi, okazała się potrzeba nowej, dokładnej i teraźniejszym stosunkom odpowiedniej instrukcyi dla tych, którym poruczono cymentowanie miar i wag nowozaprowadzonych.

Ministeryum spraw wewnętrznych wydało więc w porozumieniu z ministeryum handlu i po wysłuchaniu zdania ludzi z rzeczą dobrze obeznanych — instrukcyę o cymentowaniu miar i wag, która jako służąca do powszechnego użytku wyszła teraz wraz z tablicami objaśniającemi z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu.

Instrukcya ta dzieli się na trzy części: w pierwszej zawiera się opisanie podziału, formy i rozmiarów wszystkich dla krajów państwa austryackiego postanowionych miar i wag; w drugiej skazówki do cymentowania tych miar i wag, jakie w kraju są zwyczajne, których cymentowanie nie wymaga żadnej nauki osobnej, i dlatego też poruczone być może każdemu; w trzeciej części zawiera się dodatek do instrukcyi powszechnej ze skazowkami potrzebnemi do cymentowania miar i wag w podziałach niezwykłych, a których sprawdzenie poruczono przeto wyłącznie tylko przynależnym urzędom głównych miast krajowych.

Ameryka.

(Ustawa osiedlania w Kalifornii. — Meetyng Murzynów. — Doniesienia z Mexyku.)

San Francisko, 20. kwietnia. Z nowo uchwalonych ustaw najważniejszą jest ta, która Murzynom zabrania przybywać do kraju a Chinczykom utrudnia wysoką opłatą. Nowa ustawa względem ścisłego święcenia niedzieli wejdzie z dniem 1. czerwca w moc obowiązującą. Co dzień odkrywają nowe żyły złota.

Jamajka. W Kingston wyprawiono meetyng „farbnych Amerykanów,“ ażeby poprzeć wychodźtwo wolnych Murzynów z państw Unii amerykańskiej do Jamajki. Komitet złożył gubernatorowi uszanowanie, ażeby mu przedłożyć swe życzenia i zdania względem tego projektu.

Peru. Kallao, 12. kwietnia. Urząd pana Castillo uważają za bardzo niepewny. „Old Books,“ jak nazywają prezydenta, zapowiedział w gniewie, że gotów złożyć z posady tych urzędników, którzy, dopóki wypadek rewolucyi był wątpliwy, nie bardzo wiele okazywali gorliwości dla jego sprawy. Dnia 10. przybył Castilla z Arequipa do Kallao. Dzienniki donoszą, że był przyjęty z entozyazmem, lecz bezstronni naoczni świadkowie utrzymują, że niepostrzegli tego entuzyazmu. Z większym entuzyazmem był przyjęty kapitan Montero. Lista poległych i rannych w Arequipa nie wyszła jeszcze i zapewne nigdy nie wyjdzie. Obawa mieszkańców miasta Kallao, którzy mają powinowatych w obydwóch wojskach, jest do najwyższego stopnia posunięta. Utrzymywano powszechnie, że zamiarem przybycia Castilli do Kallao było zająć się wojennem uzbrojeniem przeciw Boliwii, ale to jest tylko domysł.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenie tajnej rady. — Wojska do Indyi. — Nowy uniform. — Zaburzenie w Belfast. — Ujście okrętu „Coeli Regina.“ — Interpelacye p. Kingston. — Proces Króla Delhów. — Odbudowanie stacyi poburzonych w Indyi.)

Londyn, 8. czerwca. Jej Mość Królowa odwiedziła wczoraj po południu znowu księcia Walizyi w Richmond, lecz wróciła wcześnie do stolicy, i przyrządziła wieczór u księżny Kent, gdzie była także i W. księżna Meklenburg-Strelitz, która wczoraj przybyła z Niemiec. Książę małżonek przybył już późną nocą do Dowru, o czem Królowę zawiadomiono telegrafem. Jej Mość Królowa udała się nazajutrz o 9 godzinie zrana do dworca kolei żelaznej dla przyjęcia małżonka swego, i wróciła wraz z nim przed godziną 10tą do pałacu.

— Jej Mość Królowa prezydowała 5go b. m. na posiedzeniu tajnej rady. Sir Edw. Bulwer Lytton i sir John Taylor Coleridge złożyli przysięgę jako nowo mianowani członkowie rady tajnej. — Margrabia Bath, lord Derby, lord Malmesbury, lord Stanley (obrany powtórnie), sir John Packington, lord kanclecz, jenerał Peel i margrabia Exeter mieli posłuchania prywatne. Poźniej odwiedziła Królowa księżnę Aumale w Twickingham. — Ministeryum wojny wydało władzy przynależnej rozkaz, by 10.000 jazdy i piechoty przysposobiono do niezwłocznej podróży do Indyów. Łącznie z tym oddziałem wynosiłaby teraźniejsza armia angielska w Indyach 100.000 żołnierza. Z rozkazu komendy jeneralnej zaprowadzono we wszystkich zachodnio-indyjskich pułkach pantalony szerokie, jakie noszą Zuawi. Dziennik *United Service Gazette* sądzi, że pantalony takie przydałyby się właśnie dla pułków szkockich miasto dawnego kiltu.— W Belfast niepodobno było od razu przywrócić zgody między dwoma przeciwnemi stronnictwami, które zwiodły krwawą bójkę ze sobą, i jeszcze w sobotę wzajemnie się odgrażały, chociaż wystąpiło przeciw nim 900 piechoty, jeden szwadron konnicy i oddział straży policyjnej z 200 ludzi złożonej. Tłumy zwaśnione są podobno tego uprzedzenia, że wojsko nie użyje przeciw nim broni palnej. Mylą się jednak w tem bardzo, gdyż magistrat wydał już wojsku polecenie, by do tych strzelano ostrym nabojem, którzyby ciskali kamieniami na żołnierzy lub straż policyjną. Bójki takie ponawiają się zresztą w Belfast prawie co roku o tej porze, a wyższe klasy ludności albo wcale się w to mieszać niechcą, albo nie mają odwagi. Mogłyby zapewne łatwo zapobiedz tym zaburzeniom, gdyby tylko choć na kilka dni podjęły się służby konstablów, jak to bywa zwykle w Anglii podczas zbiegowisk pospólstwa. — Do Plymouth zawinął parопływ pocztowy „Ethiope“ z zachodnich wybrzeży Afryki. Komendant okrętu tego, Croft, natrafił 15. kwietnia na okręt francuski „Coeli Regina,“ na którym znajdowała się znaczna liczba murzynów. Nie umieli oni sterować okrętem i trzymali się blisko wybrzeży. Komendant okrętu angielskiego wysłał do nich jednego oficera, a po krótkiej z nim rozmowie skoczyli wszyscy Murzyni do wody, i wpław się puścili. Lecz na wybrzeżu czekał już na nich kapitan okrętu francuskiego wraz z oddziałem krajowców, którzy wszystkich niemal tych Murzynów wytracili. Okręt „Coeli Regina“ przeznaczony był do przewozu niewolników; kapitan jego nazwiskiem Simon zwabił u przylądka Palmas 500 Murzynów podstępem na pokład okrętu, i zakuł ich później w kajdany. W Liberyi musiał na krótki czas wylądować, z czego Murzyni korzystając, pochwycili za broń palną i wystrzelali wszystkich majtków, z wyjątkiem tylko dwóch i lekarza okrętnego. Parоpływ „Coeli Regina“ zaholowano do portu Monrovia. O kapitanie Simon nie podaje poczta żadnych bliższych szczegółów.

— Na posiedzeniu izby wyższej z dnia 7go czerwca wniósł lord Kingston następującą interpelacyę:

„W jakich stosunkach dostał się Mr. Sullivan, którego w Peru zamordowano, na posadę posła, i czyli rząd zażąda za popełnione na nim skrytobójstwo zadosyćuczynienia. Czy jenerał Ashburnham złożył dobrowolnie dowództwo nad chińską wyprawą, oraz, jeżeli nie dobrowolnie, z jakiej kasy pokryto koszta jego podróży z powrotem do kraju. Z jakich powodów uprasza Raja Brooke z Sarawaku o pomoc i sympatyę Anglii. Jakie poniósł straty, jaki majątek zabrał przy swej pierwszej wyprawie, jaką pobierał płacę i jakie zebrał dochody. Czy rząd chce w tej mierze przedłożyć wykaz. Może rząd dać objaśnienie jego obrabiania pewnych kopalni w Borneo, przyczem używać miał przymusowej albo pańszczyznianej roboty. W jakich stosunkach stoi do rządu Anglii i do Raji z Borneo. Czy chińskie powstanie, przy którem Raja Brooke omal nie utracił życia, nie zostało wywołane uciemiężaniem. I czy całe jego postępowanie na wschodzie nie posłużyło do zhańbienia sławy angielskiej w sprawie ludzkości i sprawiedliwości.“

— Według doniesień dziennika *Englishman* odesłano akta procesu Króla Delhów wschodnio-indyjskiemu dyrektorowi do stanowczego rozstrzygnięcia.

— Rząd robi teraz przygotowania do nowego odbudowania stacyi zburzonych przez powstańców. Krajowcom zagrażono wywłaszczeniem z majętności, gdyby budynków swych restaurować nie chcieli, lecz natomiast mogą na żądanie otrzymać zaliczkę.

Francya.

(Margrabia Turgot. — Konferencye. — Sąd policyi poprawczej. — Roboty około obozu w Chalons. — Przechadzki publiczne. — Obwieszczenie ustawy szlachectwa. — Konferencye konzulów w Trebinii. — Rozgraniczenie od Czarnogóry. — P. Lesseps. — P. Turgot z powrotem do Paryża. — Doniesienia z Hiszpanii. — Przedaż dóbr zakładowych. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 8. czerwca. Margrabia Turgot, francuski poseł w Madrycie, przybył 7. b. m. do Paryża, i udał się niezwłocznie do Cesarza w Fontainebleau. Według najnowszych dyspozycyi spodziewają się Cesarza i Cesarzowę już 23. b. m. w Fontainebleau.

Trzecie posiedzenie konferencyi trwało według doniesień dziennika *Nord* bardzo krótko, gdyż tylko $1\frac{1}{2}$ godziny.

— Zwróciło to na siebie uwagę, że doniesienie o odbyciu przedwczorajszej konferencyi dopiero dzisiaj wyszło w Monitorze, podczas gdy dawniej już nazajutrz je ogłaszano. Względem toku i przedmiotu ich zachowują znowu ścisłą tajemnicę, jednak zdanie, że rezultat ich jest w ogóle pomyślny, znajduje powszechną wiarę.

— Dnia 9. czerwca rozpocznie się w sądzie policyi poprawczej proces przeciw pewnemu Legendre, który pod pozorem sprawunków kupieckich podróżował po Francyi dla wzniecenia ducha rewolucyjnego. Niedawno go przytrzymano i znaleziono przy nim pisma rewolucyjne. Miał on zeznać, że wychodźcy w Londynie zamyślają o nowym w czerwcu zamachu, i że poźniej chciano go wyprawić z jedną bombą do Francyi.

— W obozie pod Chalons pracują pilnie nad nowemi zabudowaniami, których ma być 42 długości metrów 30 a 6 szerokości. Porą zimową służyć mają za koszary dla wojska. Łóżka stać będą we dnie sztorcem, przezco więcej miejsca wolnego w salach przybędzie. Temi dniami ukończono już budowę prochowni i magazynów. Zbudować też mają dwa statki osobne, które zaopatrywać mają wojska w codzienne potrzeby życia i glebę ulepszać. Całe obozowisko większe jest od okręgu miasta Paryża okolonego fortyfikacyami.

— *Monitor* ogłasza uchwałę senatu z 15. maja, według której 120 hektarów lasku pod Vincennes przeznaczono na przechadzki publiczne. — Dnia 6. czerwca obwieszczono urzędownie ustawę przeciw przywłaszczaniu sobie tytułów i noszenia munduru nieprzynależnego. Odtąd więc ścigane już będą sądownie wszelkie przestępstwa tego rodzaju. Rząd polecił jednak zwierzchnościom przynależnym przyzwoitą w tej mierze oględność i umiarkowanie.

— Dziennik *Pays* z 7go b. m. zawiera ciekawe doniesienia. A najprzód przytacza wiadomość z Raguzy z 5. czerwca, że w Trebinii odbyła się konferencya, na której znajdowali się konsulowie mocarstw rozmaitych, i gdzie stanęła między Czernogórcami i Turkami taka ugoda, że zawieszenie broni trwać ma aż do zupełnego zawarcia pokoju. Dalej donosi dziennik rzeczony, że komisya techniczna, która na miejscu zająć się ma regulacyą pogranicza tureckiego i czernogórskiego rozpocznie posiedzenie swe jeszcze przed zebraniem się konferencyi w Konstantynopolu. Komisya ma sprawę tę rozpoznać, a konferencya roztrzygnąć. W kwestyi zwierzchnictwa nie oświadczyło się jeszcze żadne z pięciu mocarstw wielkich. — P. Lesseps odjeżdża 7. czerwca z Paryża do Londynu. Najnowsze wotum izby niższej widocznie dla Francyi nieżyczliwe, nie odjęło mu jeszcze wszelkiej otuchy. — Poseł francuski w Madrycie, margrabia Turgot, przybył 6. b. m. do Marsylii z Walencyi, dokąd towarzyszył Królowej hiszpańskiej podczas Jej podróży; wytchnąwszy nieco w Marsylii udał się w dalszą podróż do Paryża. — Nowy minister spraw wewnętrznych w Hiszpanii, p. Posada Herrera, ma według najnowszych doniesień z Madrytu karcić surowo urzędników konstytucyi hiszpańskiej przeciwnych, i oświadczył w okolniku przy sposobności wyborów do deputacyi prowincyonalnych, że każdego usunie z posady, któryby wbrew interesowi tronu i konstytucyi łączył się z partyą absolutystów jawnie lub tajemnie. — W Paryżu spodziewają się temi dniami nadzwyczajnego posła mexykańskiego, jenerała Almonte, którego nowy rząd tamtejszy mianował w miejsce p. Lafragua dla załatwienia sporu między Mexykiem i Hiszpanią.

— Dziennikowi *Allg. Zeitung* piszą z Strasburga, że prefekt Alzacyi przyspieszył wykonanie rozporządzenia nakazanego okolnikiem jenerała Espinasse względem przedaży nieruchomych dóbr dobroczynnych zakładów, gdyż wysłał już okolnik do członków administracyjnych komisyi z wezwaniem, przedłożyć w tej mierze raport do dnia 25. września.

— Według listu z Paryża do dziennika *N. P. Ztg.* zaprotokółowałaby konferencya, zgodnie z 18. artykułem paryskiego traktatu, zamknięcie nawigacyjnego aktu, podczas gdy wybrzeżne państwa wzięłyby pod ścisłą rozwagę życzenia innych mocarstw i oddałyby im słuszność w dodatkowej przez te państwa ułożonej ugodzie.

Belgia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)

Bruxela, 7. czerwca. Książę Albert przybył dziś z Niemiec do Vervier, dokąd hrabia Flandryi wyjechał naprzeciwko. W Mecheln zjechali się wysocy podróżni z Królem i razem udali się w dalszą podróż do Ostendy, zkąd książę Albert wróci dziś wieczorem do Anglii.

Księcia Brabantu oczekują z końcem bieżącego tygodnia z powrotem. Dziennik *Independance Belge* został we Francyi stanowczo zakazany. Akcyonaryusze belgijskiego dziennika zgodzili się wszyscy, z wyjątkiem jednego, na nieprzyjęcie warunków, jakie francuski rząd podawał temu dziennikowi. Według jednego z tych warunków żądał francuski rząd zmiany redaktora, któryby francuskiemu rządowi więcej sprzyjał.

Z **Bruxeli** piszą z 8. czerwca: J. M. Król i hrabia Flandryi wrócił tu dnia dzisiejszego z Ostendy. W ciągu tego lata przedsięweźmie Król podróż także i do Wiédnia.

Szwajcarya.

(Prezydent rządu obrany.)

P. Blösch, odwołując się do wyborów, które wypadły nie według jego życzenia, nie przyjął swego nowego wyboru do rządu. Prezydent wielkiej rady wyraził z tego powodu swoje ubolewanie. Prezydentem rządu został obrany pan Schmid większością 112 na 175 głosów.

Włochy.

(Czynności w Izbach. — Wiadomości bieżące.)

Piemoncki senat przyjął na posiedzeniu z dnia 4. b. m. ustawę prasy znaczną większością głosów, to jest 50 przeciw 5 głosom.

Na posiedzeniu drugiej izby z dnia 28. maja poruszył deputowany margrabia Lorenzo Pareto ponownie kwestyę względem budowy portów w Genuy, i utrzymywał, że nowa grobla jest tak źle zbudowana, iż je najpierwsze bałwany rozhukanego morza przełamią i zasypią. Urzędowy dziennik *Gazete Piemontese* podaje w swem raporcie ku uspokojeniu publiczności, oświadczenie p. G. Biancheri nadinżyniera marynarskich robót. P. G. Biancheri ubolewa, że były minister publicznych robót nie był obecnym na tem posiedzeniu, aby zbić zarzuty margrabiego Pareto; on zaś sam może tyle zapewnić, że tę budowę prowadzono w przynależny sposób, i że tama odpowiada zupełnie wszelkim oczekiwaniom.

Rzym, 31. maja. W środę przy uroczystości Filippo-Neri była procesya, którą zwykle Ojciec święty wyprowadza z zakrystyi, w porównaniu z upłynionemi latami cośkolwiek odmienna. Zwykle asystował Ojciec święty w lektyce, we środę zaś szedł piechotą, gdyż noszenie w siedzącej postawie przy kościelnych obrządkach sprawia mu od niejakiego czasu zawrót głowy. Zresztą jest Jego Świątobliwość przy najlepszem zdrowiu. Kiedy Ojciec święty zajmie mieszkanie na Monte Cavallo, jest dotąd jeszcze niepewne, jednak utrzymują, że dopiero po powrocie z podróży po prowincyach.

Niemce.

(Regulacya cwancygierów. — Pobyt Arcyksięcia Jana w Frankfurcie. — Poselstwo hanowerskie w Petersburgu. — Gubernator Moguncyi.)

Mnichów, 7. czerwca. Ministeryalny dyrektor Bever otworzył dziś posiedzenia konferencyi względem regulacyi cwancygierów. Pełnomocnicy zagraniczni nie wszyscy jeszcze byli obecni.

Frankfurt, 8. czerwca. Najdostojniejszy Arcyksiążę *Jan* udał się dziś przed południem w mundurze feldmarszałka austryackiego do koszar przy ulicy „Weissfrauen", gdzie przeglądał zgromadzone na dziedzińcu wojsko austryackie. Po inspekcyi zebrał się korpus oficerów w pomieszkaniu Arcyksięcia dla złożenia Mu swego uszanowania. Uczta wydana przez ces. austryackiego posła przy sejmie związkowym na cześć familii arcyksiążęcej, przypadła o godzinie 4. po południu. Podczas uczty przygrywała banda muzyczna cesarskiego batalionu strzelców w ogrodzie pałacu związkowego.

Druga hanowerska izba potwierdziła mianowanie hanowerskiego poselstwa w Petersburgu.

Z miesiącem listopadem b. r. przestaje być książę Prus gubernatorem związkowej twierdzy Moguncyi, a obsadzenie posady gubernatora przechodzi potem jak wiadomo na Austryę, podczas gdy Prusy obsadzają posadę komendanta. Według rozszerzanej w Berlinie wiadomości ma być powołany teraźniejszy na to wysokie stanowisko wicegubernator związkowej twierdzy Moguncyi p. Bonin.

Rosya.

(Zmiany w ministeryum. — Służba wojskowa.)

Hrabia Bludów zamyśla udać się w podróż za granicę, a baron Korff zastąpić go ma przez czas jego nieobecności. Pogłoski o wystąpieniu p. Łanskoj nietylko że nie ucichły jeszcze zupełnie, ale przeciwnie utrzymują powszechnie, że jenerał Rostowców ma zostać jego następcą.

Z nad-granicy rosyjskiej piszą do *Königsb. H. Z.*: Niemal już od roku rozpuszczono znaczną część wielkiej armii rosyjskiej z urlopem na czas nieograniczony. Przedewszystkiem puszczano na urlop ludzi dobrze się sprawujących, i dlatego też każdy z nich znalazł łatwo służbę dla siebie albo we dworze, lub u włościan kurlandzkich. W innych guberniach pozostawiono przy regulacyi dóbr kaziennych (skarbowych) pustki i obszary ugorem leżące dla wysłużonych wojskowych lub urlopników. Niektórym z nich, co osiedli na gruncie i już się rozgospodarowali, dano pozwolenie do ożenienia się. Jest to wielki i ważny postęp w rosyjskiej administracyi wojskowej; potąd bowiem obawiano się wielce służby wojskowej, i uważano ją za prawdziwe nieszczęście, lecz teraz znika wstręt ten coraz bardziej, zwłaszcza że żołnierz rosyjski oprócz lepszego już utrzymania, doznaje i względniejszego obchodzenia się z nim, a nadto po wysłużeniu lat przepisanych może spodziewać się i pewnej nagrody.

Turcya.

(Regulacya stosunków handlowych.)

Dziennik *Zeit* pisze: Na posiedzeniu paryskiej konferencyi 25. marca 1856 uznali pełnomocnicy potrzebę zrewidować stypulacye, które stanowią stosunki handlowe Porty do innych mocarstw. Wyrazili więc w protokole życzenie, ażeby w tej mierze odbyła się w Konstantynopolu obrada między Portą i innymi kontrahentami. Uczyniono już krok do załatwienia tej sprawy, gdyż komisya złożona z deputowanych ze strony zagranicznych posłów w Konstantynopolu i jednego tureckiego pełnomocnika, zajmuje się obecnie taryfowaniem wyrobów tureckich. Festyny Ramazanu i Bajramu przerwały wprawdzie na niejaki czas tę pracę, ale jest nadzieja, że wkrótce zostanie ukończona, i że wtedy przystąpią do taryfowania wyrobów europejskich. Prusy zastępuje na tej komisyi baron Testa.

Azya.

(Założenie telegrafu w Persyi. — Wiadomości bieżące.)

Szach perski nadał instruktorowi artyleryi Kriz (z Austryi) w uznaniu zasług jego około założenia telegrafu elektrycznego wielką wstęgę orderu słońca i lwa, i prócz tego dał mu w upominku perskie szaty kosztowne. Polecił mu też przedłużenie linii telegraficznej aż do Tabrydy. Ksiądz Dernis, superyor misyi Łazarystów w Persyi, zeszedł z tego świata. Konzul rosyjski Chaników w Tabrydzie zająć się ma z polecenia rządu swego badaniami umiejętnemi w Persyi, i wkrótce spodziewają się go w Teheranie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 10. czerwca. Podług prywatnych doniesień z Ragusy przybyły wojska tureckie 8. b. m. bez przeszkody do Trebinii. Kłobuk oblegają jeszcze insurgenci. Książę Daniło odwołał ztamtąd Montenegrynów. Dnia 6. b. m. oddano pod Dracią Turkom z Trebinii 16tu jeńców tureckich, prowadzonych pod eskortą 8 Montenegrynów i jednego Francuza.

Medyolan, 10. czerwca. Alessandro Manzonni zachorował nanowo.

Paryż, 10. czerwca. *Monitor* zawiera sprawozdanie senatu o projekcie kodexu włościańskiego (Code rural).

Paryż, 11. czerwca. Wczoraj odbyło się nowe posiedzenie konferencyi. Ogólny przychód z podatków niestałych w miesiącu maju b. r. zwiększył się o 1,900.000 franków w porównaniu z tymsamym okresem czasu w roku upłynionym.

Constitutionnel nadmienia o manifestacyach orleanistów przy śmierci księżny Orleańskiej. Rząd znosił je, czując się silnym swem pochodzeniem narodowem, i nie trwożąc się bynajmniej podróżami, krytykami i niechęcią zwolenników stronnictw.

Londyn, 9. czerwca. Dzisiejsza *Times* przyniosła wiadomości z *Kalkuty* z 5. b. m. Rose pobił powstańców, którzy stracili 400 ludzi. Insurgenci pod Calpi stawią opór; Nana Sahib chce przyprowadzić im całą swoją kawaleryę, a potem dostać się do centralnych Indyi. Pojednawcza polityka Montgomerego uspokoiła Audhę. Zbuntowany szczep górski Assanit odparł oddział angielskiego wojska.

Z Hongkongu donoszą pod dniem 23. z. m.: Nowy komisarz Kantonu robi przygotowania do odbicia Kantonu. Lord Elgin odjechał z innymi posłami na rzekę Peiho.

Londyn, 10. czerwca. Artykuł dzisiejszej *Times* wyrzeka na niepojęte uzbrajanie się Francyi, co wymaga wzajemnych przygotowań wojennych. Niechaj Francya — powiada ten dziennik — wyjaśni już cel tych uzbrojeń i poda Anglii lepsze dowody przyjaźni.

Londyn, 11. czerwca. Na wczorajszem nocnem posiedzeniu Izby niższej oświadczył *Fitzgerald*, że *Howard* zrzekł się posady posła we Florencyi. Co do Heratu upewniał mowca, że Anglia nie pozostawiła go Persyi. W sprawie handlu niewolnikami odzywała się Anglia pokilkakrotnie w przyjaźnem przedstawieniu do rządu francuskiego względem wywozu murzynów. Wniosek pana *Loke King* co do rozszerzenia prawa wyborczego przeszedł do drugiego odczytu większością 226 przeciw 166 głosów. *Palmerston* popierał wniosek w części, *D'Israeli* zachował milczenie.

W *Izbie wyższej* oświadczył *Malmesbury*, że nienadeszła jeszcze stanowcza odpowiedź Neapolu co do wynagrodzenia maszynistów.

Turyn, 9. czerwca. Jak donosi *Armonia*, zawiesił znowu wypłaty jeden z tutejszych domów bankowych. Pasywa mają wynosić 3 mil. lirów.

Genua, 7. czerwca. Trybunał prowincyonalny skazał dnia 7. b. m. dawniejszego żeranta dziennika *Italia del Popolo* za kilka artykułów, ubliżających Cesarzowi Napoleonowi, na 5 miesięcy więzienia i 500 franków grzywny.

Genua, 8. czerwca. Obecnie znajduje się w więzieniu 4 żerantów dziennika *Italia del popolo*.

Z **Neapolu** donoszą pod dniem 2go b. m. Rozprawy sądu zdobyczy morskich w sprawie okrętu „Cagliari" odroczono do 8go. W Palermie inaugurowano dnia 31. maja statu Ferdynanda I. i Franciszka I.

Neapol, 6. czerwca. Jak słychać, miano u politycznych więźniów w Monte Sarchio odkryć ważną korespondencyę z jednym z najczynniejszych ajentów Murata w Marsylii.

Najnowsza poczta lewantyńska.

(Przywieziona paroplywem Lloyda „Jupiter" 10. czerwca do Tryestu.)

Konstantynopol, 5. czerwca. Sułtan wyprawił w ciągu uroczystości weselnych wielką ucztę dla korpusu dyplomatycznego. Achmet Basza odjechał do Kandyi dla objęcia komendy marynarki z upoważnieniem zaprowadzić w razie potrzeby blokadę i stan oblężenia. Na paroplywie egipskim „Dżeda" pękł kocioł, przyczem zginęło 6 osób. — Dwa paroplywy i jedna fregata odpłynęły z wojskiem i amunicyą do Hercegowiny. — Fuad Basza miał doręczyć w Paryżu notę, w której Porta przyjmuje *status quo* z roku 1856 i obstaje przy deklaracyi złożonej na ówczesnych konferencyach co do innych punktów. Na zapytanie względem francuskich okrętów liniowych miał oświadczyć hrabia Walewski, że Francya nie myśli wcale przeszkadzać przytłumieniu powstania na granicy.

Kandya, 1. czerwca. Dwustu wychodźców z Kandyi przybyło do Kaney. Włościanie podali na piśmie swe zażalenia. Gubernator został odwołany, a miejsce jego zajmie Begler Bej z Rumelii.

Ateny, 5. czerwca. Król i Królowa wyjeżdżają na 10 dni do wschodniej Grecyi.

Smyrna, 5. czerwca. Sardyński bryg wojenny „Eridano" przybył do tutejszej zatoki.

Najnowsza poczta zamorska.

(Przywieziona paroplywem Lloyda „Stadion" 10. czerwca do Tryestu.)

Singapura, 1. maja. Cholera ustała już. Z Honkongu donoszą pod dniem 23. kwietnia: Z Pekinu miała nadejść niepomyślna

odpowiedź na żądania Anglii i Francyi. Z **Szanghai** donoszą z 10. kwietnia: Putiatyn odpłynął wczoraj paropływem „America" do zatoki Petscheli; Elgin odjeżdża dziś okrętem „Furious" do Peiho, dokąd dziś lub jutro udaje się także poseł amerykański okrętem „Mississippi."

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 11. czerwca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83^1/_8$—$83^1/_4$. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 93—$93^1/_2$. Lomb. wen. pożyczki z 5% 97 — $97^1/_2$. Obligacye długu państwa 5% $82^5/_{16}$—$82^3/_8$., det. $4^1/_2$% $72^3/_8$—$72^5/_8$, det. 4% $65^1/_8$—$65^3/_8$, detto 3% $49^3/_4$—50. detto $2^1/_2$% 41—$41^1/_4$, detto 1% $16^1/_4$ — $16^1/_2$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% $94^1/_2$ — 95. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 93—$93^1/_2$, detto węgier. 81 — $81^1/_8$, detto galic. $79^3/_4$—$80^1/_4$, detto siedmiogr. $79^1/_2$ — $79^3/_4$, detto innych krajów koron. 84 — 86. Oblig. bank. $2^1/_2$% 64—$64^1/_2$ — Pożyczka loter. z r. 1834 305—307. Detto z roku 1839 $129^1/_4$ — $129^1/_2$. Detto z r. 1854 $109^3/_8$—$109^1/_2$. Renty Como $15^3/_8$—$15^5/_8$.

Galic. list. zastawne 4% 78—79. —Półn. Oblig. Prior. 5% $88^1/_4$—$88^3/_4$. Glognickie 5% 81—82. Obligacye Dun. żegl. par. 5% $86^1/_2$—87. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87—88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 108—109. — Akcyi bank. narodowego 968 — 969. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $228^3/_8$—$228^1/_2$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 114 — $114^1/_4$. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 85—$85^1/_4$. — Detto półn. kolei 167 — $167^1/_8$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $263^3/_4$ — 264. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 — $100^1/_8$. —Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. $89^1/_2$ — 90. — Detto cisańskiej kolei żel. 100 — $100^1/_8$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. $234^1/_2$—235 — Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 184—$184^1/_2$. — Detto losy tryest. 108 — $108^1/_2$. Detto tow. żegl. parowej 540—541. Detto 13. wydania 104 — $104^1/_4$. Detto Lloyda 340 — 345. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 70—71. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. $80^1/_2$ — 81. Windischgrätza losy $25^1/_2$—$25^3/_4$. — Waldsteina losy $27^3/_4$—28. Keglevicha losy $14^1/_2$—$14^3/_4$. — Ks. Salma losy 42—$43^3/_4$. St. Genois 37—$37^1/_2$. Palffego losy $38^1/_4$—$38^1/_2$. Clarego $37^3/_4$—38.

Amsterdam 2 m. $86^1/_2$ l. — Augsburg Uso $104^1/_2$. Bukareszt 31 T. 262. Konstantynopol 31 T. 475. — Frankfurt 3 m. 104 l. —. — Hamburg 2 m. $76^3/_8$. Liwurna 2 m. 104. — Londyn 3 m. 10 — 10. — Medyolan 2 m. $103^3/_4$. — Paryż 2 m. $121^7/_8$. Cesarskich ważnych dukatów agio $7^3/_8$ — $7^1/_2$. Detto koron. 14 7. — Napoleons'dor 8 14 — 15. Angielskie Sover. 10 15. — Imperyał Ros. 8 21 — 22. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. czerwca.

Oblig. długu państwa 5% $82^3/_8$; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa $4^1/_2$ % —; 4% $64^7/_8$; 3% —; $2^1/_2$ % —; pożyczka loter. z r. 1834 $109^5/_8$; z r. 1839 —; z r. 1854 —; poż. nar. z r. 1854 $83^1/_8$. Obl. banku —. Akcye bankowe 967. — Akcye zakładu kredytowego $227^3/_4$. Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1670. — Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą $264^1/_4$; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. Kolej cesarzowy Elżbiety — —. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 537. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr —. Galic. listy zast. 4% $80^1/_8$. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. — —; detto galicyj. —. detto węgierskie $81^7/_8$. — Amsterdam —. Augsburg $104^1/_2$. Bukareszt $262^1/_2$. Konstantynopol —. Frankfurt $103^7/_8$. Hamburg $76^3/_8$. Lipsk —. Liwurna $103^7/_8$. Londyn 10 — 10. Medyolan —. Marsylia $121^5/_8$. — Paryż $121^7/_8$. — Agio duk. ces. $7^1/_2$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. czerwca.

Hotel Langa: PP. Gołaszewski Wład., z Targowisk. — Skrzyński Ks., z Krościenka. — Hr. Zichy Edm., c. k. rotm., z Tarnopola.

Hotel angielski: PP. Krajewski Stan., z Rosyi. — Madurowicz Julius, z Andrychowa. — Udrycki Adolf, z Wielkich mostów. — Ks. Sturdza Konst., z Moldawy. — Tyszkowski Ant., z Trójcy. — Puścierowski Rysz., z Kuźmina.

Hotel Kuhna: P. Podhorodecki Wojc., z Korczyna.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dunin Borkowski Alex., z Winniczek. — Szawłowski Lud., z Przewłoki. — Ks. Sanguszko Wład., z Rosyi. — Białobrzyski Stan., z Dobrzan. — Gojan Jan, z Korzaja. — Hr. Golejowski Ad., z Hryniowiec. — Hohendorf Kal., z Szutrominiec. — Jambois Al., c. k. urzędnik, z Czerniowiec. — Łodyński St., z Milatyna. — Młodecki Kaz., c. r. podporucz., z Warszawy. — Obertyński Leop., z Strontbab.

Hotel europejski: PP. Markowski Fr., z Rosyi. — Tchórznicki Kazim., z Nadyb. — Hr. Ostrorog Leon, z Juskowiec. — Gajewski Sew., z Podola.

Pod kolej żelazną: P. Bogdanowicz Józ., z Reklińca.

Dnia 13. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Czermiński Stan., z Mieczyszczowa. — Postrucki Józ., z Wojniłowa. — Lencewicz Erazm, z Zadwórza. — Rudziński Antoni, z Leszczyny. — Zieliński Wład., c. k. podpor., z Lubienia.

Hotel Langa: PP. Abrahamowicz Józ., z Trójcy. — Br. Senns Teodor, c. k. rotm., z Gródka. — Malinowski Stan., z Podola. — Sebery Wilh., c. k. kom. wojen. i Eisler Franc., c. k. jenerał-major, z Tarnopola.

Pod tygrysa: Terlecki Wiktor, z Hoszowa.

Do Leszczyńskiego: P. Ochocki Tomasz, z Kalmuszczyzny.

Hotel podolski: PP. Bogusz Apol., z Bortnik. — Witosławski Wład., z Suchejwoli.

Hotel Śliwińskiego: P. Kieszkowski Waler., z Przemyśla.

Do pomieszkania prywatnego: Hr. Baworowski Włodz., z Strusowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. czerwca.

PP. Brzozowski Rom., do Paryża. —Br. Brunicki Piotr, do Lubieniec. — Książę Cantacuzene Alex., c. k. podpor. i Fieder Kar., c. k. kapelan pułk., do Żółkwi. — Granatowski Jan, do Przemyślan. — Kolarzowski Kar., c. k. dyr. kas. główn., do Łopatyna. — Madurowicz Jul., do Andrychowa. — Nahujowski Jan, do Kropiwnika. — Sroczyński Rom., c. k. kapit., do Choronowa. — Dahme Aug., do Sanoka. — Hr. Dzieduszycki Mieczysł. i Jahrenholz Wilh., do Krakowa. — Hohendorf Eust., do Bara. — Kulisz Pantalemon, ces. ros. sekret., do Tarnopola. — Hr. Romer Wład., do Tarnowa. — Młodecki Kaz., ces. ros. podpor., do Brodów. — Starzeński Bojom., do Derewni. — Sokołowski Franc., do Tarnopola. — Białobrzyski Stanisł., do Dzidziłowa. — Polanowscy Felix i Kasper, do Opulska. — Hr. Starzyński Edw., do Krakowa. — Urbański Fel., do Przemyśla.

Dnia 13. czerwca.

PP. Bogdanowicz Józef, do Reklińca. — Gojan Jan i Jambojs Alojzy, c. k. urzędnik, do Krakowa. — Tyszkowski Waler., do Przemyśla. — Łodyński Stan., do Milatyna. — Łukasiewicz Łukasz, do Czerniowiec. — Miklaszewski Jędrzej, ces. ros. rotm., do Wiédnia. — Nowak Felix, c. k. radca sądu obw., do Stanisławowa. — Posuchowski Michał, do Tarnopola.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.06	+ 13 8°	82 6	wschodni sł.	jasno
2. god. po poł.	328.41	+ 16.6°	65.3	„ „	pochmurno
10 god. wiecz.	328.69	+ 14 6°	79.5	„ „	jasno

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej obraz dramatyczny w 3 aktach pod tytułem: „**Die Brigittenau**" z tablami i produkcyą jeźdzców sztucznych z towarzystwa pana W. Slezaka.

Dnia 12. czerwca 1858 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim nastepujace pięć liczb:

63. 16. 20. 40. 62.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 23. czerwca i 3. lipca 1858 r.

KRONIKA.

W Manasterku, w obwodzie żółkiewskim zapadła się ziemia w kamieniołomach tamtejszych na dniu 3. czerwca r. b. i zasypała jednego z robotników tamtejszych, Maxyma Hołowenkę, który też w okamgnieniu zginął.

W Strzelbicach, w obwodzie samborskim zapaliła się dnia 17. z. m. po południu stodoła tamtejszego włościanina Szczepana Dziurmana i zgorzało 10 domów ze wszystkiemi budynkami gospodarskiemi. Szkoda wynosi 2808 złr. 29 kr. Przyczyny pożaru niewyśledzono.

— W dzienniku „Brünner Ztg." opisuje p. Julius Feifalik następujące szczegóły zwyczaju jak obchodzą granice w Morawii: W wielu a osobliwie w południowych i środkowych włościach Morawii, jest w zwyczaju, że dnia 24. kwietnia w dniu Św. Jerzego obchodzą gminy granice swego pola. Dzieje się to w następujący sposób: Rano po mszy świętej, i gdy gminny dobosz oznajmił rozpoczęcie tego ważnego aktu, zgromadzają się, burmistrz rada i członkowie gminy w gospodzie. Tu dzielą się na kilka partyi, którym burmistrz wyznacza przywódzcę; każda z tych partyi obchodzi granicę przytykającą do innej sąsiednej gminy. Po wspólnym napitku wychodzą razem z szynkowni, zwracają się na rozmaite strony. Droga jaką robią idąc na pastwiska a potem w koło granic, jest zawsze jedna i ta sama i nigdy niebywa zmieniana. Na znak, że granicę obeszli, i że znaleźli ją w dawnym stanie, wykopują obok pogranicznego kamienia mały kopiec; jeżeli zaś zastali jaką zmianę, natenczas przywracają granicę do pierwiastkowego stanu. Przybył jaki kmiotek do wsi na osiedlenie, albo jeżeli młodzian po raz pierwszy ma udział w tem uroczstem obchodzeniu granic, wtedy musi położyć się na pogranicznym kamieniu, gdzie otrzymuje kilka plag aby zawsze pamiętał rzeczywisty stan granic. Przy tej sposobności starają się zawsze, by gdzie nowy jeszcze założyć kamień graniczny, przy czem odbywa się taka sama ceremonia. Obszedłszy wszystkie granice w ten sposób, wracają do karczmy, gdzie załatwiają wszystkie pograniczne spory zachodzące między włościanami, przyczem jedzą i piją na koszt gminy. Szynkarz, kowal, albo kto inny co trzyma gminną majętność w dzierzawie, ma obowiązek dostarczyć gminie w tym dniu pewną ilość mięsa i kilka wiader piwa albo wina. Spożywają to wszystko w przyjaźni albo w dotkliwej nieprzyjaźni i dopiero poźno wieczorem wracają do domu.

— W ostatnich dniach upłynionego miesiąca byli Neapolitanie znowu świadkami okazałego widowiska wybuchu Wezuwiusza. Wieczorem dnia 24go maja otworzyła się nowa otchłań w otchłani, która połącza Wezuwiusz z sąsiedną górą Somny. Ognisty słup wznosił się okazale pierwszego dnia; a następującego był wybuch gwałtowny i od tego czasu powstało w bocznych ścianach kilka nowych otworów, z których wypływają silne lawy strumienia; jeżeli strumienie tej lawy cośkolwiek tylko przybierą, mogą wiele szkodzić winicom i pojedyńczo stojącym budynkom. Z wieloletnich doświadczeń wnoszą powszechnie, że odtąd ustaną wszelkie wstrząśnienia ziemi, które potąd jeszcze nawiedzają nieszczęśliwe prowincye Basilicatę i Principato literiore, gdyż zawsze przy silnych wybuchach Wezuwiusza ustawały w sąsiednich okolicach niszczące podziemne ruchy.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.*** *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*